

Goigs a la Creu d'entrada de poble o "Stationalis"

Teià

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Baixada de les Moreres, 7
Plaça Sant Jaume, 10

Coordenades:

Latitud: 41.499779076813
Longitud: 2.3196067417431
UTM Est (X): 443212
UTM Nord (Y): 4594463

Classificació

Número de fitxa 08281 - 89
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Any 1972
Autoria de l'element: Mossèn Santiago Casanova
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Àlvar Sáez Puig
Data de registre de la fitxa: dl., 29/03/2021 - 11:11

Descripció

Goigs a la creu d'entrada de poble o "stationalis" que s'aixeca a l'entrada de Teià. Text de mossèn Santiago Casanova i Giner, prevere.

Ricard Vives i Sabaté estampà aquesta edició al seu obrador de la Rambla José Antonio número 18, a la ciutat de Vilanova i la Geltrú. 1972.

A un costat de la Creu hi figura el Sant Crist, a l'altre la Verge Maria amb l'Infant Jesús als braços; als peus del Crist i de Maria quatre figures que poden ser àngels o verges. No s'ha sabut interpretar.

Al capitell estan representats: Sant Martí en l'escena de la capa, Santa Magdalena, Sant Pere, Sant Joan Baptista, Sant Jaume i Sant Francesc d'Assís.

La lletra del goig no inclou partitura.

Observacions:

Pertanyen a l'Església. Bisbat de Barcelona

Història

La "Creu de terme" de Can Llauredó, més que de terme és una "Creu d'entrada de poble" o "Stationalis".

Aquesta creu podria estar relacionada amb la pesta que l'any 1589 començà a Can Llauredó, amb un fet estrany del qual parla en el llibre d'Òbits, el rector Joan Sala.

Aquesta Creu gòtica no sabem quan fou edificada, però segurament pertany al segle XVI. Godiol l'esmenta entre les creus que tenen el cardot com a motiu ornamental, moltes d'elles datades entre el 1558 i el 1589. La nostra Creu té de particular una tauleta-altar destinada a la benedicció del terme, cosa que fins temps molt recent es feia des d'allí el 3 de maig, festa de la troballa o invenció de la Santa Creu. Tauleta que no hem vist en altres creus, almenys en disposició de la nostra.

Enderrocada el 1936, fou restaurada i aixecada novament tot seguit de recobrada la llibertat religiosa essent batlle en Francesc Mestre i Gavalrà (Fusteret) i rector Mn. Josep Blanch i Blanch.

En la nova col·locació fou lleument girada. Ara Jesús mira cap a la marina, abans cap a muntanya. Sant Martí mirava cap a la carretera, ara, des de la carretera no es veu.

Bibliografia

Goigs a la creu d'entrada de poble o "stationalis" que s'aixeca a l'entrada de Teià. Text de mossèn Santiago Casanova i Giner, prevere. 1972.

GOIGS A LA CREU
D'ENTRADA DE POBLE O " STATIONALIS "

QUE S'AIXECA A L'ENTRADA DE TEIÀ

*Puix a Teià d'arribada
ens espereu com amic:
Després del mortal fatig
deu-nos l'eterna abraçada.*

Vora, voreta el camí
el signe de redempció,
els nostres avis d'ahir
alçaren amb devoció.
Bon Jesús! que, oberts els braços,
ens veieu tants cops passar
feu que a l'anar i al tornar
hàgim seguit vostres passos.

Paix...

La imatge de nostra Mare
mira fit cap a Teià.
Com abans, sempre i ara,
en Vós volem confiar.
Estel matinal, Maria!
en nostre peregrinar
sigueu sempre nostre far,
nostra llum i nostra guia.

Paix...

Sant Jaume el pelegrí
posaren al capítell,
perquè ens vulgui beneir
quan passem per davant d'ell.

Y. Per un arbre esdevinguérem esclaus. B. I per la Santa Creu hem estat alliberats.

P R E G U E M

*Salvador del món, salveu-nos. Vós que ens heu redimit per la creu i la vostra sang, ajudeu-nos.
Us ho demanem, Déu nostre. Amen.*

*Text per Mons. Santiago Casanova, Prev. Dibuix per Ricard Vives i Sabatí interpretant una fotografia de
Josep Duran i Duran. Any del Senyor 1972.*

Apòstol de nostra història!
feu-nos en la fe bon forts;
que valents, humils, devots,
amb Vós anem a la Glòria.

Paix...

L'antic Teià mariner,
amb una clau molt geganta,
a Pere, Apòstol primer,
honorà en la Creu santa.
Apòstol de Jesucrist!
que del Cal guardeu la porta,
acabada nostra volta
obriu-nos al primer crit.

Paix...

Magdalena penitent
amb el seu vas de perfums,
apareix als nostres ulls
posada per nostra gent.
Vós que vau redimir
al veure l'Anyell diví,
feu que dessem el camí
si hem errat al caminar.

Paix...

No pot ser d'altra manera:
Sant Martí, gloriós Patró,
en nostra santa bandera
figura com ric floró.
Generós amb el captaire

d'Amiens vora el portal;
que en aquest camí mortal
deixem del Crist el bon flaire.

Paix...

Sant Francesc per tot arreu
mostra sempre humilitat,
i, així, en aquesta Creu
apareix molt amagat.
Vós que no fóreu darrer
sermonejant amb l'exemple,
feu que, cristians en el temple,
ho siguem també al carrer.

Paix...

Figurat pel bon artífia,
també gloriós i aquí
apareix Joan Baptista,
senyalant l'Anyell diví.
Vós que amb santa gosadia
a Herodes vau reptar,
corregiu-nos al passar,
menant-nos a bona via.

Paix...

*Puix a Teià d'arribada
ens espereu com amic:
Després del mortal fatig
deu-nos l'eterna abraçada.*

NOTICIA HISTORICA

La «Creu de terme» de Can Llauradó, més que de terme és una «Creu d'entrada de poble» o «Stationalis».

Aquesta creu podria estar relacionada amb la pesta que l'any 1589 començà a Can Llauradó, amb un fet estrany del que parla en el llibre d'Obits, el Rector Joan Sala.

Aquesta Creu gòtica no sabem quan fou edificada, però segurament pertany al segle XVI. Godiol l'esmenta entre les creus que tenen el cardot com a motiu ornamental, moltes d'elles datades amb certesa entre el 1558 i el 1589. La nostra Creu, té de particular una tauleta-altar destinada a la benedicció del terme, cosa que fins temps molt recent es feia des d'allí el 3 de maig, festa de la troballa o invenció de la Santa Creu. Tauleta que no hem vist en altres creus, almenys en la disposició de la nostra.

A un costat de la Creu hi figura el Sant Crist, a l'altre la Verge Maria amb l'Infant Jesús als braços; als peus del Crist i de Maria quatre figures que no hem sabut interpretar. Àngels? Verges?...

Al capitell estan representats: Sant Martí en l'escena de la capa, Santa Magdalena, Sant Pere, Sant Joan B., Sant Jaume i Sant Francesc d'Assís.

Enderrocada el 1936, fou restaurada i aixecada novament tot seguit de recobrada la llibertat religiosa essent batlle En Francesc Mestre i Gavaldá (Fusteret), i Rector Mn. Josep Blanch i Blanch.

En la nova col·locació fou lleument girada. Ara Jesús mira cap a la marina, abans, cap a muntanya. Sant Martí mirava cap a la carretera, ara, des de la carretera no es veu.

Santiago Casanova, Prev.

Ricard Vives i Sabaté edità aquesta edició a son obrador de la Rambla José Antonio número 18, a la ciutat de Vilanova i la Geltrú.

JUSTIFICACIO

3 exemplars en pergamí, pintats, signats i numerats.
3 exemplars en cartolina blanca de fil, Guarro pintats, signats i numerats. 100 exemplars en paper Castell Guarro, signats i numerats. 100 exemplars en paper offset, orla de color, numerats. 600 exemplars de caràcter popular.

En la sèrie dels goigs de l'autor, aquesta porta el NÚMERO 659.

Dipòsit Legal B. 40985 - 1972

AQUESTA EDICIO HA ESTAT PATROCINADA
PER MN. SANTIAGO CASANOVA I GINER, PREV.

Exemplar número 10 de la col·lecció « Goigs de Teia ».

732